



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3666/2020
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Зоран Данојлић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3117/19 од 27.11.2019. године, на седници одржаној 23.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3117/19 од 27.11.2019. године у преиначујућем делу става првог изреке и ставу другом изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу П 605/2018 од 27.03.2019. године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете на путничком моторном возилу марке „Киа“ тип „...“ регистарске ознаке ША ..., исплати 352.173,50 динара са законском затезном каматом од 18.07.2007. године до исплате, а преко овог износа до тражених 1.054.970,50 динара одбијен је тужбени захтев као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу накнади штету због некоришћења возила од стране тужиоца за потребе адвокатског посла у периоду од 06.08.2012. године до 18.07.2017. године у износу од 2.695.836,00 динара са законском затезном каматом од 18.07.2017. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу накнади штету због некоришћења возила од стране тужиоца за своје личне потребе и потребе своје породице у периоду од 06.08.2012. године до 18.07.2017. године у износу од 905.790,00 динара, са законском затезном каматом од 18.07.2017. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу исплати накнаду штете због коришћења тужиоцевог возила од стране МУП-а РС у периоду од 22.11.2013. године до 18.07.2017. године у износу од 7.113.765,00 динара са законском затезном каматом од 18.07.2017. године до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 121.830,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, а преко овог износа до траженог износа од 529.856,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка

као неоснован. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3117/19 од 27.11.2019. године, ставом првим изреке, жалба тужене је делимично усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда потврђена у побијаном делу којим је тужена обавезана да исплати тужиоцу накнаду штете у износу од 352.173,50 динара са затезном каматом од 27.03.2019. године до исплате (део става првог) и у делу одлуке о накнади трошкова поступка (став четврти изреке), а преиначена у преосталом побијаном усвајајућем делу тако што је одбијен захтев за исплату законске затезне камате на износ од 352.173,50 динара од 18.07.2017.године (погрешно означен датум у изреци 18.07.2007.године) до 27.03.2019. године. Ставом другим изреке, жалба тужиоца је одбијена у целости и првостепена пресуда потврђена у побијаном одбијајућем делу (део става првог, став други, став трећи и став четврти изреке). Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битне повреде из става 1. овог члана учињене у поступку пред другостепеним судом на које се у ревизији неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је по наредби о привременом одузимању Вишег јавног тужилаштва у Београду ОИК 8/12 од 6.8.2012. године, истог датума одузето предметно путничко возило, због покретања кривичног поступка против тужиоца и групе лица у предмету Вишег суда у Београду Ки. 480/12. Тужиоцу је стављено на терет да је извршио кривично дело злоупотребе службеног положаја из чл. 359 став 3 КЗ и прања новца из чл. 231 КЗ РС, а кривични поступак у односу на тужиоца није резултирао доношењем правноснажне осуђујуће пресуде. Одузимање возила је извршено по одредбама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“ бр. 97/2008), а враћање по одредбама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“, бр. 32/2013) који се у конкретном случају примењује на основу члана 82. тог Закона. Тужиочево возило је почев од 22.11.2013. године до враћања било дато на коришћење Министарству унутрашњих послова, по основу уговора о коришћењу привремено одузете имовине, који је закључен између Дирекције за управљање одузетом имовином и МУП-а, као уговорних страна. Правноснажним решењем Вишег суда у Београду Кж2 1472/15 од 23.2.2017. године укинута је решење о привременом одузимању возила и одлучено да се исто врати тужиоцу. Возило је тужиоцу враћено са оштећењима. Вештачењем је утврђена висина штете на возилу, која се доводи у везу са привременим одузимањем возила, у износу од укупно 228.149,50 динара, као и умањење вредности возила, по одбитку редовне амортизације, због неадекватног чувања од стране тужене, у укупном износу од 124.024,00 динара. Тужилац је, због привременог одузимања, био

ускраћен за употребу возила у приватне сврхе и за обављање адвокатске делатности од 06.08.2012. године до 18.07.2017. године. Вештачењем, на околност утврђивања висине штете због немогућности коришћења возила у приватне и пословне сврхе, на бази изјаве тужиоца о врсти и учесталости транспорта који је користио након што му је возило одузето, одређено је да накнада те врсте штете износи 2.695.836,00 динара (ради обављања делатности) и 905.790,00 динара (употреба возила у личне сврхе).

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев у делу којим је тражена накнада на име стварне штете на возилу и за умањење вредности по стопи амортизације од 3%, у висини утврђеној вештачењем, а у преосталом делу тужбени захтев за накнаду осталих видова штете одбили налазећи да тужилац није доказао штету претрпљену због немогућности коришћења возила, а у погледу штете због коришћења возила од стране МУП на страни тужене у овом делу не постоји одговорност нити противправно понашање, јер је тужена у свему поступала у складу са законским одредбама и овлашћењима, те у раду органа тужене нема противправности у поступању чиме је искључена њена одговорност за евентуалну штету. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду само у делу којим је одлучено о законској затезној камати на досуђени износ на име стварне штете и умањене вредности, досуђујући камату почев од 27.03.2019.године.

По схватању овог суда, разлози суда у делу којим је одбијен тужбени захтев засновани су на правилној примени материјалног права.

Тужена, супротно ревизијским наводима, у конкретном случају одговара само за оно умањење вредности возила које је последица непажљивог и неадекватног чувања возила, по стопи која је већа од редовне, јер би редовна амортизација, што истиче и ревидент у ревизији, свакако настала и у редовним околностима, да је возило било у државини тужиоца, а према свим утврђеним чињеницама и околностима конкретног случаја, нема места примени ни члана 187. ЗОО како се у ревизији неосновано наводи. Одлуку о камати на износ досуђене накнаде стварне штете и умањења вредности возила другостепени суд је донео правилном применом одредбе члана 189. став 2. ЗОО, с обзиром да се у конкретном случају одлучивало о накнади причињене материјалне штете на возилу која је утврђена вештачењем. Правилна је и примена правила о терету доказивања, код одлучивања о захтеву за накнаду штете због некоришћења возила, с обзиром да нису приложени докази на основу којих би се израчунао стварни трошак по овом основу, а сам ревидент у наводима ревизије истиче да је чињенично стање потпуно и правилно утврђено. Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела ("Службени гласник РС", бр. 32/2013), као и ранијим законом ("Службени гласник РС", бр. 97/2008), регулише се поступак одузимања и управљања имовином физичких и правних лица, која је остварена из кривичних дела. Према одредби члана 52. став 2. важећег закона, у оправданим случајевима Дирекција може поверити управљање привремено одузетом имовином другом физичком или правном лицу на основу уговора. Према томе, супротно наводима ревизије, основ коришћења возила од стране МУП-а је законит. Нема неоснованог стицања на страни тужене јер је основ задржавања и коришћења возила у самом закону. Судови су у конкретном случају одлучивали у оквиру постављеног захтева, због чега се ревизијом неосновано наводи да је тужбени захтев прекорачен. Тужилац није у току поступка доказао да је у поступању органа тужене приликом одузимања возила било, нити у чему се састоји, незаконито и противправно поступање органа тужене, које би било у узрочно-

последичној вези са насталом штетом за тужиоца и које би водило одговорности тужене у смислу члана 172. став 1. ЗОО. Чињеница да је у кривичном поступку тужиоцу одузето возило, сама по себи не даје право оштећеном да оствари накнаду материјалне штете, ако у радњама органа тужене нема незаконитог и противправног поступања, као што је овде случај.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић